

MOGUĆNOSTI PRIMENE INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA U VISOKOŠKOLSKOM OBRAZOVANJU I NASTAVI FAKULTETA ZA SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU UNIVERZITETA U BEOGRADU

Dragana Maćešić-Petrović¹, Jasmina Kovačević², Vesna Žigić³, Aleksandra Pantović⁴,
Ružica Zdravković⁵

^{1,2,3,4}Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Beograd, Srbija

⁵Zavod za psihofiziološke poremećaje i govornu patologiju „Prof. dr Cvetko Brajović“, Beograd, Srbija
macesicd@yahoo.com, kovacjasmina@gmail.com, vesnazigic59@gmail.com,
aleksandra.sashka.pantovic91@gmail.com, rushkaz.91@gmail.com

Kratak sadržaj: U radu je tretiran i obrađen pojam mogućnosti primene savremenih informacionih tehnologija i sredstava u nastavi studenata Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu. Problem istraživanja otvara pitanje kako se dostupnost informacionoj tehnologiji i zasnovanost nastave na ovoj tehnologiji odražava na sposobnosti učenja i uspeh u studiranju studenata različitih studijskih grupa i različitih nivoa studija na ovom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Pilot studijom obuhvaćen je uzorak od 204 ispitanika, svih studenata ovog fakulteta izuzev studenata doktorskih studija. U istraživanju je primenjen instrument procene stavova studenata- Set upitnik 2103, Univerziteta Glazgov (Honeychurch, S., McCluckie, B., 2014).

U ispitivanju smo pošli od pretpostavke da će ispitanici u uzorku ukazati na osnovne pravce razumevanja mogućnosti primene informacionih tehnologija i učenju i visokoškolskoj nastavi u trenutnim uslovima njihovog školovanja i mogućnosti izmene i poboljšanja primene IT-a nastavi na državnim visokoškolskim ustanovama u oblasti društveno-humanaističkih nauka.

Takođe smo hteli da ukažemo na mogućnosti povezivanja društvenohumanističkih nauka tehničko-tehnoloških nauka u domenu informacionih tehnologija, a u skladu sa multidisciplinarnim obrazovanjem profesionalaca obe naučne oblasti u skladu sa obrazovnim zahtevima 21.veka.

Preliminarni rezultati ukazuju pilot studije ukazuju na pravac povezanosti uspeha u učenju i uspešnosti studija sa primenom informacionih tehnologija, makar i u ograničenom obimu teorijske i praktične nastave pomenutog fakulteta. Rezultati su diskutovani u skladu sa novijim istraživanjima u svetu i kod nas u ovoj oblasti i mogućnostima osavremenjavanja sadašnje visokoškolske nastave i sadašnjih silabusa u pravcu veće primene informacionih tehnologija prema potrebama studentske i nastavničke populacije na ispitanom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Time je ukazano na znatne i značajne izmene profesionalnog obrazovanja i osposobljavanja studenata i mogućnosti uspešnijeg i lakšeg učenja studenata u trenutnim situacionim okolnostima i uslovima.

Ključne reči: IT, visokoškolsko obrazovanje, Univerzitet, silabusi, akreditovana nastava, studenti.

THE POSSIBILLITY OF IMPLEMENTATION THE IT IN HIGH SCHOOL TEACHING OF THE STUDENTS AT THE FACULTY FOR SPECIAL EDUCATION AND THE REHABILITATION UNIVERSITY OF BELGRADE

Abstract: The research deals up with the scientific problem which contains the question how can IT's reflect to the high education studies at the Faculty for Special Education and rehabilitation University of Belgrade. The aim of the study was to determine the relationship between implemented and avaluable IT at the Faculty for Special education and rehabilitation and students possibillity to learn and proffessional training. Pilot study has been realised on the sample of 204 students, all levels and studie groups at the Faculty. We implemented the Question Set 2013, University of Glasgow (Honeychurch, S., McCluckie, B., 2014). The results of the study point up the conclusion about the necessity to coordinate the teaching processes and silabuses between the technolgiest sciences and human sciences which reflect the inovation of the modern University education at the 21st century.

Key Words:: IT, High School, Education, University, Sillabus, Accreditation of institution, students.

1. UVOD

U radu je tretiran i obrađen pojam mogućnosti primene savremenih informacionih tehnologija i sredstava u nastavi studenata Fakulteta za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu. Problem istraživanja otvara pitanje kako se dostupnost informacionoj tehnologiji i zasnovanost nastave na ovoj tehnologiji odražava na

sposobnosti učenja i uspeh u studiranju studenata različitih studijskih grupa i različitih nivoa studija na ovom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

U ispitivanju smo pošli od pretpostavke da će ispitanici u uzorku ukazati na osnovne pravce razumevanja mogućnosti primene informacionih tehnologija i učenju i visokoškolskoj nastavi u trenutnim uslovima njihovog školovanja i mogućnosti izmene i poboljšanja primene IT-a nastavi na državnim visokoškolskim ustanovama u oblasti društveno-humanističkih nauka.

Takođe smo hteli da ukažemo na mogućnosti povezivanja društveno-humanističkih nauka sa tehničko-tehnološkim naukama u domenu informacionih tehnologija, a u skladu sa multidisciplinarnim zahtevom obrazovanja profesionalaca u obe naučne oblasti u skladu sa naučno-obrazovnim zahtevima 21.veka.

Naše interesovanje bilo je usmereno na to kako studenti svih godina osnovnih studija sa tri studijska programa i pet modula u okviru trećeg studijskog programa procenjuju značaj i mogućnosti pristupa i korišćenja informacionih tehnologija u raznim domenima akademske aktivnosti tokom njihovih studija defektologije na Univerzitetu u Beogradu (Maćešić-Petrović, 2008).

Inspiraciju za istraživanja ovog tipa nalazimo u savremenoj inostranoj literaturi koja se bavi istraživanjima ovog problema i fenomena u cilju poboljšanja akademske nastave što je ujedno najznačajniji praktični činilac naše studije. Ovaj rad je deskriptivna, kvalitativna studija o mišljenju ispitanih studenata, baziranih na njihovim stavovima o mogućnostima upotrebe i pristupu informacionoj tehnologiji u porodičnom i akademskom okruženju kao sredstava savremene tehnologije koja omogućava lakši pristup sticanju znanja i učenju na akademskom nivou u ovom momentu razvoja tehnike i tehnologije u našoj sredini.

U inostranim studijama u kojima se srecemo sa ovom problematikom ističe se značajan uticaj informacionih tehnologija na učenje i sticanje znanja kod različitih ispitivanih populacija, kako dece sa smetnjama razvoja i učenja tako i studenata koji se obučavaju za profesionalni rad sa ovom populacijom dece i profesionalnih defektologa u ovoj oblasti (Maćešić-Petrović, 2008; Kovačević, Maćešić-Petrović, 2010; Maćešić-Petrović i sar., 2010a, 2010b; Macleod, Peterson, 2012, Price, Kirkwud, 2016).

2. METODOLOGIJA

Uzorak je obuhvatio 204 ispitanika, studenta osnovnih studija tri studijska programa (Logopedija, Oligofrenologija i Defektologija) sa više različitih modula u okviru studijskog programa Defektologije (moduli koji su se odnosili na studijske grupe za oštećenje vida, sluha, motoričke smetnje i poremećaje, zatim grupa za prevenciju i tretman poremećaja ponašanja kao i grupa za senzomotoričke smetnje i poremećaje).

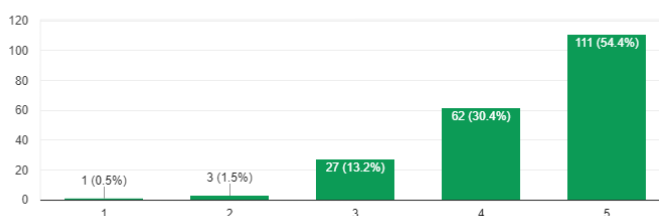
U istraživanju je primenjen instrument procene stavova studenata- Set upitnik 2103, Univerziteta Glazgov (Honeychurch, S., McCluckie, B., 2014, prema Macleod, Peterson, 2012). Upitnik se sastoji iz više grupa setova pitanja koji se odnose na različite domene i segmente upotrebe informacionih tehnologija u visokoškolskoj nastavi u najširem značenju tih pojmova i termina.

U radu su prikazani rezultati istraživanja u numeričkim i procentualnim vrednostima prema zasupljenosti odgovora na tvrdnje postavljene u upitnoj formi kod različitih studentskih grupacija, a u skladu sa ciljevima deskriptivne studije.

3. REZULTATI

Može da mi pomogne da postignem bolje rezultate u nastavi

204 responses

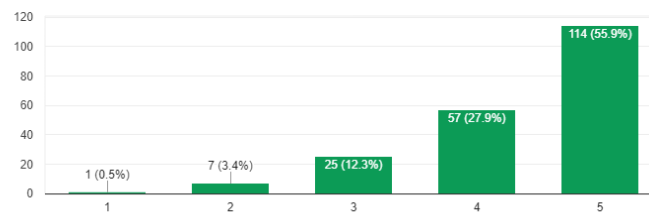

Grafikon 2 – IT tehnologija i bolji rezultati u nastavi

Iz grafikona zapažamo da najveći broj ispitanika smatra da im primena različitih vidova i oblika IT tehnoloških rešenja omogućava bolje rezultate u savlađivanju nastave na fakultetu.

Može da mi pomogne da bolje razumem materiju koju učim

204 responses

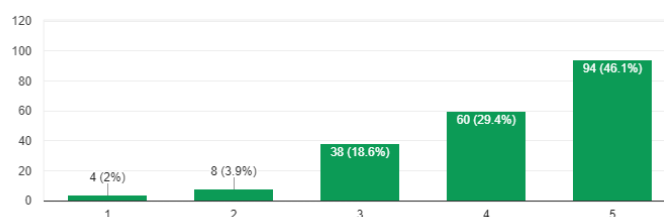

Grafikon 3 – IT tehnologija i bolje razumevanje nastave

Kao vrlo važan činilac uspeha u nastavi na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju studenti su se u većini ispitanog uzorka izjasnili za učešće IT tehnologija u ovom procesu.

Može da doprinese mom budućem zaposlenju i napredovanju na poslu

204 responses

Grafikon 4 – Značaj IT znanja u budućem profesionalnom angažmanu ispitanih studenata

Za doprinos budućem zaposlenju i napredovanju u poslu defektologa, sticanjem znanja i kompetencija u IT u defektologiji, izjasnila se gotovo polovina ispitanog uzorka (41,6%) što ukazuje na značaj nastave i obuke iz IT tehnologija na fakultetu obuhvaćenom ovim istraživanjem.

4. ZAKLJUČAK

Preliminarni rezultati pilot studije ukazuju na pravac povezanosti uspeha u učenju i uspešnosti studija sa primenom informacionih tehnologija, makar i u ograničenom obimu teorijske i praktične nastave pomenutog fakulteta. Rezultati su teorijskom delu rada diskutovani u skladu sa novijim istraživanjima u svetu i kod nas u ovoj oblasti i mogućnostima osavremenjavanja sadašnje visokoškolske nastave i sadašnjih silabusa u pravcu veće primene informacionih tehnologija prema potrebama studentske i nastavničke populacije na ispitanom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Takođe treba ukazati na značaj proširivanja primene IT u teorijskoj i praktičnoj nastavi i radu, kako studenata pomenutog fakulteta Univerziteta u Beogradu, tako i nastavnih lica uključenih u proces izvođenja teorijske i praktične nastave na ovom fakultetu kao i profesionalnog osposobljavanja budućih diplomiranih defektologa svih vrsta usmerenja. Ovim je ukazano na značaj povezivanja defektologije kao nauke sa tehničkim i informacionim naukama u našoj sredini kao i potrebu šireg povezivanja oblasti društveno-humanističkih i tehničko-tehnoloških i informacionih nauka u cilju poboljšanja akademskog uspeha i kompetencije studenata fakulteta ovih grupacija i budućih profesionalaca u ovim naučnim i praktičnim oblastima delatnosti u našoj zemlji. ovo svakako zahteva i mogućnosti odvajanja i ulaganja većeg procenta metrijalnih sredstava iz budžeta države u sistem visokoškolskog obrazovnog procesa u cilju praćenja savremenih trendova obrazovanja u Evropi i Sjedinjenim Američkim Državama kao bitnim smernicama IT trendova u tehnologiji obrazovanja.

5. LITERATURA

- [1] Kirkwood, A., Price, L. (2016). *Technology-Enabled Learning Implementation Handbook*. British Columbia : Commonwealth of Learning.
- [2] Kovačević, J., Maćešić-Petrović, D. (2010). Assistive Technology And Adolescents With Hearing Impairments. *International Computer And Instructional Technologies Symposium Proceedings*, ISBN: 978-605-61434-2-7, Konya. PP.717-720. http://www.atilim.edu.tr/~ccaydin/publications/Proceeding_book_ICITS2010.pdf
- [3] Macleod, H., Paterson, J. (2012). A Survey of Undergraduate Technology Use and Attitudes. *Edinburgh Research Explorer*, vol.14, no.1, pp. 35. <http://dx.doi.org/10.7488/ds/97>.
- [4] Maćešić-Petrović, D. (2008). *Primena računara u edukaciji i rehabilitaciji kod dece sa intelektualnom ometenošću*. Beograd: CIDD i Fasper.
- [5] Maćešić-Petrović, D., Kovačević, J., Japundža-Milislavljević, M. (2010)^a. Computer Treatment, Cognition And Behavior Vs. Intellectual Disability. *International Computer And Instructional Technologies Symposium Proceedings*, ISBN: 978-605-61434-2-7, Konya. PP.739-742. http://www.atilim.edu.tr/~ccaydin/publications/Proceeding_book_ICITS2010.pdf
- [6] Maćešić-Petrović, D., Kovačević, J., Đurić-Zdravković, A., Japundža-Milislavljević, M. (2010)^b. The Role Of Computers In The Treatment Of The Children With Intellectual Disability. *International Computer And Instructional Technologies Symposium Proceedings*, ISBN: 978-605-61434-2-7, Konya. PP. 743-746. http://www.atilim.edu.tr/~ccaydin/publications/Proceeding_book_ICITS2010.pdf